

τέμιδος, τὸ Ἴερὸν καὶ ἄσυλον (α), καὶ οὕτως ἔπαυσε τὸ γένος τῶν Αἰακιδῶν, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Ἠπειροῦ. Ὁ μὲν Μίλων ἐμάνη, καὶ ἔτρωγε τὰς σάρκας αὐτοῦ, ὥστε ἀπέθανεν ἐλευνῶς τὴν δωδεκάτην ἡμέραν μετὰ τὸν ἀνόσιον ἐκεῖνον φόνον. Ἡ δὲ Ἠπειρος ἔπεσεν εἰς δυσυχίας ἀπείρους καὶ ἀλλεπαλλήλους· εἰς πείνας, ἀφορίας, ἐπαναστάσεις καὶ πολέμους ἐμφυλίου, εἰς διαιρέσεις, καὶ τέλος εἰς πολέμους ἐξωτερικοὺς, ἕως οὗ ὑπέπεσεν εἰς τὴν δουλείαν τῶν Ῥωμαίων, καὶ κατέσφαζον αὐτοὺς σωρηδὸν ὡς πρόβατα.

§. 5. Ὁ δὲ Πausanias λέγει, ὅτι ἡ Δηϊδάμεια δὲν ἐγέννησε τέκνα, καὶ διὰ τοῦτο ὅτε ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ, παρέδωκε τὴν διοίκησιν εἰς τὸν δῆμον (β). Ἄλλ' ἄλλοι ἀναφέρουσι τὴν ῥηθείσαν αἰτίαν. Τέλος δὲ οἱ Ἠπειρῶται κατέσκησαν δημοκρατίαν, καὶ διελύθη ὁ δεσμὸς, ὃς τις συνέδενεν αὐτοὺς πρότερον, ὥστε ἔγινεν ἕκαστος κύριος ἀνεξάρτητος, καὶ δὲν ἤθελε νὰ ὑπακούσῃ μήτε εἰς νόμους, μήτε εἰς ἀρχηγούς, καὶ διηρέθησαν πάλιν εἰς διαφόρας πόλεις καὶ δημοκρατίας, καὶ ἔτιως ἐκυρίευσον

(α) Ἴουστίν. κη'. 3. Πολύανν. Η'. Ν6'.

(β) Μεσσην. λβ'.

αὐτοὺς κατ' ὀλίγον οἱ Μακεδόνες, ἔπειτα ὅλους ὁμοῦ οἱ Ῥωμαῖοι. Τοιαῦται γίνονται αἱ δημοκρατικαὶ διοικήσεις, ὅταν ἔχῃ γείτονας ἰσχυρωτέρους. Εἶδομεν πῶς κατέπινεν ἡ Μακεδονία τὰς δημοκρατίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ μίαν μίαν, ὡς καὶ Ῥωμαῖοι τὰς ἐν Ἰταλίᾳ. Διὰ τοῦτο δὲν αὐξάνουσι ποτὲ αἱ δημοκρατίαι, μήτε διαρκοῦσι. Τέλος δὲ μία δημοκρατία ἠύξησε καὶ διήρκησε πολὺ, τῶν Ἀθηναίων.

§. ζ. Μητρόπολις τῆς Ἠπείρου κοινὴ ἦτον τὸ Βουθρωτὸν, ὃ δὲ Πύρρος μετεχειρίσθη τὴν Ἀμβρακίαν μητρόπολιν διὰ τὸν λιμένα ἴσως. Ὅθεν αὐταὶ ἦσαν αἱ κατὰ πάντα προτεύουσαι πόλεις τῆς Ἠπείρου. Ἐπειτα δὲ μετὰ τὴν καθάρσιν τῆς μοναρχίας ἠύξησεν ἡ Φοινίκη διότι τὴν Ἀμβρακίαν ἐκυρίευσαν οἱ Αἰτωλοὶ. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ Ἠπειρῶται δὲν ἠθέλουν πλέον νὰ γίνωνται στρατιῶται, αὐτοκέφαλοι καὶ ἀνεξάρτητοι ὄντες, ἔλαβον Γαλάτας μισθωτοὺς νὰ τοὺς φυλάττωσι, καὶ ἐκ τούτων εἶχον ὀκτασίους φρουρὰν εἰς τὴν Φοινίην. Μεγάλῃ μὲν δυσυχία εἶναι, ὅταν καταντήσῃ ἐν ἔθνος εἰς τοιαύτην ποταπότητα καὶ θηλυπρέπειαν, ὡς νὰ ἐλπίζῃ τὴν σωτηρίαν καὶ ἀσφάλειαν αὐτοῦ εἰς ξένους μισθοφόρους. Μεγίστη δὲ

μωρία εἶναι, ὅταν τύχη ἀνάγκη νά ἔχη μισθοφόρους, καὶ δὲν ἐξετάζει τὸν χαρακτήρα καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν, ἀλλὰ δέχεται τοὺς τυχόντας, καὶ ἐμπιστεύεται μόνον εἰς αὐτοὺς πόλεων φυλακὰς, στρατοπέδων, ἀποσκευῶν καὶ λοιπῶν τοιούτων ἀξιολόγων. Οἱ Γαλάται ἐκεῖνοι ἦσαν τότε τὸ ἀπιστότατον καὶ βαρβαρώτατον σύστημα, ἐκ πολλῶν περιστάσεων ἀποδεδειγμένον καὶ μεμαρτυρημένον· ἐπειδὴ πρῶτον ἐφάνησαν ἄπιστοι καὶ κακοῦργοι εἰς τοὺς ὁμογενεῖς αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο κατεδιώχθησαν ἐκεῖθεν. Ἐπειτα δὲ ἔλαβον αὐτοὺς μισθοφόρος οἱ Καρχηδόνιοι, καὶ εἶχον ἐξ αὐτῶν τρεῖς χιλιάδας φρουρὰν εἰς τὴν Ἀκράγαντα, οἷτινες ἀντὶ νὰ φυλάξωσι τὴν πόλιν, διήρπασαν αὐτήν. Ἄλλους δὲ εἶχον φρουρὰν εἰς τὴν Ἔρυκα, οἷτινες κατεγίνοντο νὰ παραδώσωσι τὴν πόλιν εἰς τοὺς ἐχθροὺς, καὶ μὴ δυναθέντες, ἔφυγον αὐτοὶ εἰς τοὺς ἐχθροὺς. Ἐκεῖνοι δὲ ἐπιστεύθησαν αὐτοὺς (α), καὶ ἀφῆκαν φρουρὰν ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν ἀφ' οὗ ἐκυρίευσαν αὐτήν, καὶ τότε ἐσύλησαν τὸ ἐκεῖ πλουσιώτατον Ἱερόν τῆς Ἀφροδίτης. Διὰ τοῦτο οἱ Ῥωμαῖοι ὕστερον, γνωρίσαν-

(α) Οἱ Ῥωμαῖοι.

εις τὴν διάθεσιν αὐτῶν, τοὺς ἐξώρισαν ἀπὸ ὅ-
λην τὴν Ἰταλίαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἤλθον εἰς τὴν Ἑλ-
λάδα, ἔλαβε καὶ ὁ Πύρρος μισθοφόρους ἐξ αὐ-
τῶν, καὶ τοὺς ἀφῆκε φρουρὰν εἰς τὰς Διγὰς τῆς
Μακεδονίας, καὶ τότε, ὡς εἴρηται, ἐσύλησαν
αὐτοὺς τάφους τῶν βασιλέων. Παραταττόμενοι δὲ
εἰς μέλαν ἀπηλπισμένην μάχην κατὰ τοῦ Ἀντιγόνου,
ἔσφαξαν πρῶτον τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα αὐ-
τῶν αὐτοὶ, ἔπειτα ὤρμησαν εἰς τὴν μάχην,
καὶ κατεκόπησαν ἅπαντες (α).

δ. η'. Ἐκ τούτων λοιπὸν ἔλαβον οἱ Ἡπει-
ρῶται τότε μισθωτοὺς, καὶ ἐπιστεύθησαν εἰς αὐ-
τοὺς τὴν φρουρὰν ἐκείνης τῆς ἀνθούσης καὶ εὐδαι-
μονούσης πόλεως. Τότε ἐβασίλευεν εἰς τὴν Ἰλλυ-
ρίαν ἡ Τεῦτα, καὶ ἔδωκεν ἄδειαν εἰς τοὺς Ἰλλυριοὺς,
να λεηλατῶσι τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις καὶ τὴν θά-
λασσαν, ὅπως θέλουσιν (β). ἔπειτα ἔπεμψε καὶ
αὐτὴν σόλον ἐπὶ τούτῳ. Ὅθεν ἐλεηλάτησαν τό-
τε τὰς παραθαλασσίας πόλεις τῆς Πελοποννήσου,
ὡς καὶ τὴν Μοθώνην τῆς Μεσσηνίας. ὁμοίως
ἐλήσεν καὶ τὰ τυχόντα πλοῖα, ὡς ἔπεμψαν

(α) Πολύβ. β'. ζ'.

(β) Καθὼς γίνεται καὶ τῶρα εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅταν ἔ-
χωσι πόλεμον.

οἱ Ῥωμαῖοι πρέσβεις εἰς τὴν Ἰλλυρίαν ἐπὶ τοῦ-
 τῷ, ἐπειδὴ ἤρπασαν πολλὰ πλοῖα τῆς Ἰταλίας.
 Τότε ἦλθεν ὁ στόλος αὐτῶν καὶ εἰς τὴν Φοινίκην
 τῆς Ἡπειροῦ καὶ λάβῃ τροφῆς, καὶ διέτριψαν ἐ-
 κεῖ τινὰς ἡμέρας, ὥς ἐγνωρίσθησαν οἱ Ἰλλυριοὶ
 καὶ ἐφιλιώθησαν μετὰ τοὺς Γαλάτας τοὺς φύλα-
 κας τῆς πόλεως. Τὸ δὲ ἔργον τῆς φιλίας τῶν
 τοιούτων δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ σφαγὴ καὶ ἄρπα-
 γή. Ὅθεν συνεφώνησαν, καὶ ἐξάνδραποδίσωσι
 τοὺς ἐγκατοίκους, καὶ καὶ διαρπάσωσι τὴν πόλιν.
 Καὶ οὕτως ἤνοιξαν τὰς πύλας οἱ Γαλάται, καὶ
 ὤρμησαν οἱ φίλοι αὐτῶν Ἰλλυριοὶ εἰς τὴν πό-
 λιν, καὶ ἐκυρίευσαν αὐτήν. Μαθόντες δὲ τοῦτο
 οἱ ἄλλοι Ἡπειρώται, ἔδραμον ὅλοι καὶ ἐστρατοπέ-
 δευσαν ἔξωθεν τῆς πόλεως πλησίον τοῦ ποταμοῦ,
 ἔκρωσαν καὶ τὴν γέφυραν. Ἐν τούτοις δὲ ἔμαθον, ὅτι
 ἔρχεται ὁ Σικερδιδαιῖδας στρατηγὸς τῆς Τεύτας, με-
 πέντε χιλιάδας Ἰλλυριοὺς διαξηρῆς ἐκ τῆς Ἰλ-
 λυρίας. Ὅθεν ἔδραμον οἱ μισοὶ καὶ φυλάξωσι τὰ
 στενὰ τῆς Ἀντιγονείας. Οἱ δὲ μισοὶ ἔμειναν, καὶ
 ἐφύλαττον ἔξωθεν τῆς πόλεως ἀμελῶς καὶ ἀμερίμ-
 νως. Ὅθεν τὴν νύκτα οἱ Γαλάται καὶ Ἰλλυριοί,
 κατεσκευάσαν γέφυραν, καὶ διέβησαν τὸν ποτα-
 μόν, ἔπειτα ἐσῆλθον ἐκεῖ εἰς τόπον ἀσφαλῆ ἕως

οὗ ἔγινεν ἡμέρα. Ἡμέρας λοιπὸν γενομένης, συνεκρότησαν μάχην, καὶ νικῆσαντες τοὺς Ἡπειρώτας, ἐφόνευσαν πολλοὺς, ἔλαβον καὶ πολλοὺς αἰχμαλώτους· τοὺς δὲ λοιποὺς ἠνάγκασαν νὰ καταρύωσιν εἰς τοὺς Ἀντιτάνας.

§. 9. Μετὰ δὲ ταύτην τὴν δυσυχίαν, μὴ ἔχοντες ἄλλην ἐλπίδα σωτηρίας, ἔπεμψαν πρέσβεις εἰς τοὺς Αἰτωλοὺς καὶ Ἀχαιοὺς καὶ ἐζήτησαν βοήθειαν παρακαλοῦντες καὶ ἰκετεύοντες. Οἱ δὲ ἐκ τῆς Φοινίκης Ἰλλυριοὶ ἦλθον καὶ ἀπήντησαν τοῦ Σκερδιλαΐδαν, καὶ ἠτοιμάζοντο νὰ πολεμήσωσι τοὺς ἄλλους Ἡπειρώτας. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ τόπος ἦτον δύσβατος καὶ ρενόχωρος, ἐδυσκολεύοντο, καὶ ἐν τούτοις ἦλθε παραγγελία, νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν Ἰλλυρίαν, ἐπειδὴ συνέβη ἐπανάσασαις. Ἦλθε δὲ καὶ ἡ βοήθεια τῶν Αἰτωλῶν καὶ Ἀχαιῶν εἰς τὴν Ἐλίκρανον πάλιν. Ὄθεν ἔγινε συνθήκη, καὶ ἐξηγόρασαν οἱ Ἡπειρώται τοὺς ἐλευθέρους μόνου ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν Ἰλλυριῶν· τοὺς δὲ δούλους ἔλαβον εἰς τὴν Ἰλλυρίαν, καὶ ὅλα τὰ λάφυρα ὅσα ἔλαβον ἀπὸ τὴν Ἡπειρον· ἔπειτα ἐπέστρεψαν, ὁ μὲν ρόλος διὰ θαλάσσης, ὁ δὲ Σκερδιλαΐδας πάλιν διὰ τῶν ρενῶν τῆς Ἀντιγονείας, καὶ κατενόησε τὰς ἐκεῖ παραθαλασσίας πάλαις

τῶν Ἑλλήνων· ἐπειδὴ ἤκουσαν, ὅτι ἐξηυδραποδίσθη τόσον εὐκόλως καὶ παραλόγως ἢ Φοινίκη, ἢ ὀχυρωτάτη καὶ δυνατωτάτη πόλις τῆς Ἡπειροῦ. Ἡ μὲν Τεῦτα ἀφ' οὗ εἶδε τὰ πολύτιμα σκεύη, τὰ πλούτη καὶ λοιπὰ, τὰ ὅποια ἔλαβον οἱ Ἰλλυριοὶ ἐκ τῆς Φοινίκης, ἐθαύμασε καὶ ἐρεθίσθη περισσότερον ἐκ τούτων, νὰ λεηλατῇ τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις. Οἱ δὲ Ἡπειρώται, ἐναντίως τοῦ ἰδίου συμφέροντος βουλευόμενοι, καθὼς συμβαίνει εἰς τὰς δημοκρατίας, συνεμάχησαν μετὰ τοὺς Ἰλλυριοὺς κατὰ τῶν Αἰτωλῶν, οἱ ἑποιοὶ ἔσειλαν βοήθειαν καὶ ἔσωσαν αὐτοὺς ἐκ τοῦ ἐσχάτου κινδύνου (α).

§. ι'. Ἡ Τεῦτα ἐφόνευσε δολίως ἕνα πρέσβυν τῶν Ῥωμαίων, ἔπειτα ἔπεμψε σόλου καὶ διήρπαξε τὴν Ἑλλάδα, ὥστε ἐκυρίευσε καὶ τὴν Κέρκυραν, ἐπολιόρκει καὶ ἄλλας ἐπισήμους πόλεις Ἑλληνικὰς τῆς Ἰλλυρίας. Ἀφῆκε δὲ φρούραρχον εἰς τὴν Κέρκυραν Δημήτριον τὸν Φάριον, ὃς τις φοβούμενος καὶ ὑποτευόμενος τῆν Τεῦταν, ἔπεμψε πρέσβεις εἰς τὴν Ῥώμην μυσικῶς, καὶ ἐκάλεσε τοὺς Ῥωμαίους. Ὄθεν οἱ Ῥωμαῖοι ἔπεμ-

(α) Πολύβ. Β. ζ. η'. Πausan. Μεσσην. λθ'.

ψαν ζόλου διακοσίων τριηρῶν εἰς τὴν Κέρκυραν, διεβίβασαν καὶ ζράτευμα πεζικόν εἰς τὴν Ἰλλυρίαν, εἴκοσι χιλιάδας πεζῶν, καὶ δύο χιλιάδας ἰππικόν. Στρατηγοὶ δὲ τούτων ἦσαν οἱ δύο Ἴππατοι, τοῦ μὲν ζόλου ὁ Γαῖος Φολούϊος, τοῦ δὲ πεζικοῦ ὁ Αὐλὸς Ποσούμιος. Οἱ μὲν Κερκυραῖοι φοβούμενοι τὴν ἀπιστίαν καὶ βαρβαρότητα τῶν Ἰλλυριῶν, ἐδέχθησαν τοὺς Ῥωμαίους ὡς ἐλευθερωτὰς αὐτῶν, καὶ παρέδωκαν εἰς αὐτοὺς τὴν φρουρὰν τῶν Ἰλλυριῶν, συμφώνως μὲ τὸν Δημήτριον, καὶ ἐντεῦθεν ἤρξατο ἡ δουλεία τῶν Ἑλλήνων. Ὁμοίως ἐδέχθησαν αὐτοὺς καὶ οἱ Ἀπολλωνιάται τῆς Ἰλλυρίας, Ἐπιδάμνιοι, καὶ ἄλλοι, ἔπεμψαν πρέσβεις καὶ οἱ Ἀντιτάνες τῆς Ἡπείρου, καὶ παρεδόθησαν ἐκουσίως εἰς τοὺς Ῥωμαίους διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰλλυριῶν. Οὕτω λοιπὸν ἤρξατο ἡ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ὑποταγὴ τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἡ διάλυσις τοῦ συστήματος τῆς Ἡπείρου. Ἐπειτα δὲ ἠνάγκασαν οἱ Ῥωμαῖοι τὴν Τεῦταν εἰς εἰρήνην καὶ ὑπόσχεσιν, νὰ μὴ λεηλατῇ πλέον τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἔδειξαν τρόπον τινα εὐεργεσίαν πρὸς τοὺς Ἕλληνας, οἱ ὅποιοι εἶχον μίσος ἄσπονδον κατὰ τῶν Ἰλλυριῶν, διὰ τοὺς λεητρικοὺς φόβους, ἀρπαγὰς, καὶ ἀνδραπο-

δισμούς. Αὕτη ἡ αἰτία ἔφερε τοὺς Ῥωμαίους τὸ πρῶτον εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἔκτοτε ἔλαβον τὴν ἐπιρροὴν εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἔπεμπον πρέσβεις ἀμοιβαίως (α).

§. ια'. Μετὰ δὲ ταῦτα εἶχον οἱ Ἑπειρῶται συμμαχίαν μὲ τὸν Φίλιππον βασιλέα τῶν Μακεδόνων, καὶ ἔπεμπον καὶ αὐτοὶ σράτευμα εἰς τοὺς πολέμους ἐκείνους τοῦ Ἀράτου καὶ Κίλομένου, τῶν τελευταίων Ἡρώων τῆς Ἑλλάδος. Καὶ μά-
 λιστα εἰς τὸν κατὰ τῶν Αἰτωλῶν πόλεμον ἦλθεν ὁ Φίλιππος εἰς τὴν Ἑπειρὸν, καὶ ἔλαβε καὶ τοὺς Ἑπειρῶτας, ἔπειτα κατέβη νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Αἰτωλίαν. Ἀλλ' οἱ Ἑπειρῶται παρεκίνησαν αὐτὸν, νὰ κυριεύσῃ πρῶτον τὸν Ἀμβρακόν, τὸν ὅποιον ἔλαβον πρότερον οἱ Αἰτωλοὶ ἐκ τῶν Ἑπειρωτῶν (β). Ὅθεν ἐπολιορκήσῃ, καὶ ἔλαβε τὴν πόλιν κατὰ τὴν ζήτησιν τῶν Ἑπειρωτῶν. Ἀλλ' ἡ βραδύτης τῆς πολιορκίας ταύτης ἠνάγκασε τὸν Φίλιππον νὰ ἐπιστρέψῃ διὰ μέσου τῆς Ἑπείρου εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἐπειδὴ ἠτοιμάζον-

(α) Πολύβ. Β. ι'. ια'. ιβ'.

(β) Πολύβ. Β'. ξς'. Δ'. ε'. ς', ιθ'. ις'. κς'. λ'. νς'.
 ξα'. ξγ'. ξδ'. ξζ'.

το οἱ Δαρδανεῖς νὰ εἰσβάλωσιν εἰς τὴν Μακεδο-
νίαν. Τότε ὁ Δορίμαχος στρατηγὸς τῶν Αἰτωλῶν
ᾠρμησεν εἰς τὴν Ἑπειρον καὶ διήρπαξε, καὶ διέ-
φθειρεν ἐχθροπαθῶς τὴν χώραν, κατέκαυσε καὶ
κατέσκαψε τὸ Ἱερόν τῆς Δωδώνης, ἐσύλησε καὶ
κατέσκόρπισε καὶ τὰ ἀφιερώματα, τὰ ὅποια ἦ-
σαν ἄπειρα καὶ πολύτιμα, καὶ ἐφυλάττουτο ἄθικ-
τα ἐξ ἀμνημονεύτων αἰώνων.

δ. β'. "Ὅτε δὲ ἤθελεν ὁ Ἀντίοχος νὰ πο-
λεμήσῃ τοὺς Ῥωμαίους, καὶ ἐζήτει συμμάχους
καὶ τοὺς Ἑπειρώτας, ἔπεμψαν πρέσβεις πρὸς
αὐτὸν λέγοντες, νὰ μὴ περιπλέξῃ καὶ αὐτοὺς
εἰς τὸν πόλεμον τοῦτου, ἐπειδὴ αὐτοὶ εἶναι εἰς
τὴν ἄκρην τῆς Ἑλλάδος, καὶ πλησιέστεροι πρὸς
τοὺς Ῥωμαίους. Ἀλλ' ἂν θέλῃ, πρέπει νὰ ἔλ-
θῃ αὐτὸς εἰς τὴν Ἑπειρον, νὰ τοὺς φυλάξῃ,
καὶ τὸν δέχωνται εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τοὺς λι-
μένας. Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη, ὅτι θέλει πέμψῃ
πρέσβεις, νὰ ὁμιλήσωσι διὰ τὰ κοινὰ συμφέρον-
τα (α). Ἀναφέρεται τις ἐπίσημος τότε εἰς τὴν
Ἑπειρον Χάροψ ὀνομαζόμενος, ὃς τις ἐπέμ-
πετο πρέσβυς πρῶτιςος. "Ὅτε δὲ ἐπολέμει ὁ

(α) Πολύβ. πρῶσ. β'.

Μάνιος τοὺς Αἰτωλοὺς, ἔπεμψαν καὶ οἱ Ἑπει-
 ρῶται βοήθειαν, καὶ στρατηγὸν τινα Μενέστρα-
 τον καλούμενον, ὃς τις ἐπολέμησε κατὰ τὸν Ναύ-
 πακτον, καὶ φαίνεται, ὅτι ἔβλαψε πολὺ τοὺς
 Ῥωμαίους· ἐπειδὴ ὅτε ἐζήτησαν οἱ Αἰτωλοὶ εἰρή-
 νην, ὁ Μάνιος μεταξὺ τῶν ἄλλων προβλημάτων ἐ-
 ζήτησε, νὰ παραδώσωσιν εἰς αὐτὸν καὶ τὸν Μενέ-
 στρατον. Ὅμως δὲν τὸν παρέδωκαν (α).

§. ιγ'. Κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους εἶχον οἱ
 Ἀθαμάνες βασιλεῖα τὸν Ἀμύνανδρον, ὃς τις ἦλ-
 θε μὲ τὸν Φίλιππου βασιλεῖα τῶν Μακεδόνων,
 καὶ μὲ τοὺς πρέσβεις τῶν ἄλλων συμμάχων πρὸς
 τὸν Τίτον Φλαμίνιον στρατηγὸν τῶν Ῥωμαίων, ὅτε
 ἔγινεν ἡ συνέλευσις εἰς τὴν Νίκαιαν κατὰ τὸν Μα-
 λιακὸν κόλπον. Ἐπειδὴ δὲ ἐπεκαλέσθησαν καὶ οἱ
 Ἀθηναῖοι τὴν ὑπεράσπισιν τῶν Ῥωμαίων κατὰ
 Φιλίππου, ἔπεμψαν πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας πε-
 ρὶ τούτου. Ἐκείθεν δὲ ἦλθον καὶ εἰς τὴν Ἀθα-
 μανίαν οἱ πρέσβεις οὗτοι πρὸς τὸν Ἀμύνανδρον,
 ἔπειτα ἐπέρασαν καὶ ἀπὸ τὴν Φοινίκην, καὶ εἶπον
 τὰ αὐτὰ πρὸς ἅπαντας τοὺς συμμάχους τοῦ Φι-
 λίππου· δηλαδὴ, νὰ μὴ πολεμοῦν τοὺς Ἕλλη-

(α) Αὐτόθι. ιγ'.

νας. Ἐξερρον δὲ ἀφ' οὗ ἐνίκησαν, τὸν Φίλιππου οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ ἔπεμψαν τοὺς δέκα πρέσβεις εἰς τὴν Κόρινθον, νὰ διατάξωσι τὴν Ἑλλάδα, ἀφήκαν τοὺς Ὀρέσας ἐλευθέρους, ἐπειδὴ ὑποκειμένοι οὗτοι τῆς Μακεδονίας τότε, ἐπαυεσάτησαν, καὶ ἐδοθήθησαν τοὺς Ῥωμαίους. Ὁμοίως ἐδοθήθησε καὶ ὁ Ἀμύνανδρος, καὶ ἐκυρίευσεν πολλοὺς ὄχυροὺς τόπους τῶν Μακεδόνων. Ὄθειν συγκαταένευσαν, νὰ κρατήσῃ τοὺς τόπους τούτους, ἅσους ἐκυρίευσεν. Ἐπειτα ἔπεμψε πρέσβεις εἰς τὴν Ῥώμην καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν πρὸς τὸν Σκηπίωνα (α).

§. ιδ'. Ὅτε δὲ ἐσράτευον οἱ Ῥωμαῖοι κατὰ τῶν Αἰτωλῶν, ἦλθον πρὸς τὸν στρατηγὸν αὐτῶν πρέσβεις τῶν Ἡπειρωτῶν, νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ, διὰ μέσου τῆς Ἡπείρου εἰς τὴν Αἰτωλίαν, καὶ συνεβούλευσαν αὐτοὺς, ὡς καὶ τὸν Φίλιππου πρότερον, νὰ κυριεύσῃ πρῶτον τὴν Ἀμβρακίαν. Ἐπειτα ἔλαβον δολίως τρεῖς πρέσβεις τῶν Αἰτωλῶν, καὶ ἐφυλάκωσαν αὐτοὺς εἰς τὴν πόλιν Βουχαῖταν, καὶ ἕξερρον ἐζήτησαν ἐξαγορὰν, νὰ τοὺς ἀφίσῃ. Καὶ πρῶτον μὲν ἐζήτησαν πέντε τάλαντα παρ' ἐκάστου· ἔπειτα κατέβησαν εἰς τὰ τρία.

(α) Πολύβ. Πρεσβ. α'. Πρεσβ. δ'. ε'. κς'.

Οἱ μὲν δύο οἱ πτωχότεροι, πληρώσαντες, ἠλευ-
 θερώθησαν. Ὁ δὲ τρίτος, Ἀλέξανδρος ὀνομαζό-
 μενος, πλούσιος μὲν εἰς ὑπερβολὴν, φυλάργυρος
 δὲ ὁμοίως εἰς ὑπερβολὴν, δὲν ἤθελε νὰ πληρώ-
 σῃ, ἀλλ' ἐκάθητο καὶ ἔκλαιεν εἰς τὴν φυλακὴν.
 Ἐν τούτοις δὲ ἦλθε ἑπιστασία ἐκ τῆς Ῥώμης,
 καὶ ἠλευθέρωσαν αὐτὸν χωρὶς νὰ πληρώσῃ τὴν
 ἐξαγοράν. Ὁμοίως καὶ ὁ Χάροψ ὠδήγησε πρό-
 τερον τὸν Τίτον Φλαμίνιον, ὅτε ἐστράτευε κατὰ
 τοῦ Φιλίππου, καὶ ἐπέρασε παροδόξως ἀπὸ μίαν
 ξενὴν ὁδὸν, ὥστε κατέλαβε τὰ ξενὰ ἀνελπίσως,
 καὶ οὕτως ἐνίκησε τὸν Φίλιππον εὐκόλως, καὶ
 ἐδίωξεν αὐτὸν ἐκ τῆς Ἡπείρου, ὅς τις ἐμάχετο
 ἡρωϊκῶς κατὰ Ῥωμαίων ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος,
 καὶ διὰ τοῦτο ἦλθεν εἰς τὴν Ἡπειρον, ἵνα ἐμ-
 ποδίξῃ τὴν ὁρμὴν αὐτῶν ἐκείθεν εἰς τὰ ξενὰ.
 Τότε ἐκυρίευσεν ὁ Τίτος τὴν Ἡπειρον, σχεδὸν
 καὶ τὴν Μακεδονίαν. Οὗτος ὁ Χάροψ εἶχε πολ-
 λὴν φιλίαν μὲ τούς Ῥωμαίους, διὰ τὰς πειρὰς
 ἐκδουλεύσεις αὐτοῦ, ὥστε ὁ ἐγγονὸς αὐτοῦ, Χά-
 ροψ καὶ ἐκεῖνος ὀνομαζόμενος, ἀνετράφη εἰς τὴν
 Ῥώμην, καὶ εἶχε πολλοὺς φίλους τῶν Ῥωμαίων.
 Ὁ Χάροψ εἶχε υἱὸν Μαχατὰν καλούμενον, ὅς
 τις ἐγέννησε τὸν δεύτερον Χάροπα. Ἐπειδὴ δὲ ἀπέ-

θανεν ὁ Μαχατάς, ὁ Χάροψ ἔπεμψε τὸν ἔγγονον αὐτοῦ Χάροπα, νὰ ἀνατραφῆ εἰς τὴν Ῥώμην, νὰ μάθῃ καὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ γράμματα, καὶ τὴν πολιτικὴν τῶν Ῥωμαίων. Ἐκεῖθεν δὲ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἑπειρον πλήρης πονηρίας καὶ δολιότητος. Ἐπισημότεροι δὲ τῶν Ἑπειρωτῶν τότε ἀναφέρονται δύο, ὁ Ἀυτίνοῦς καὶ Κέφαλος. Πονηρότατος δὲ ὢν καὶ τολμηρὸς, ὁ Χάροψ, διέβαλλε τοὺς ἄλλους ἐπισήμους Ἑπειρώτας πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, λέγων διάφορους κατηγορίας ψευδεῖς, ἵνα φοβήσῃ αὐτοὺς, ὥστε νὰ μείνῃ ἐκεῖνος κύριος τῆς Ἑπείρου, καὶ δοῦλος πειρὸς τῶν Ῥωμαίων. Ὅθεν οἱ Ἑπειρῶται ἔπεμψαν πρέσβεις πρὸς τὸν Περσέα, βασιλέα τότε τῆς Μακεδονίας, καὶ πρῶτισον αὐτῆς τὸν Κέφαλον, ὑποσχόμενοι, νὰ παραδώσωσι τὴν Ἑπειρον εἰς αὐτὸν (α). Οἱ Ἑπειρῶται εἶχον μὲν συμμαχίαν μὲ τοὺς Ῥωμαίους καὶ φιλίαν, ὅμως δι' ὅλου δοῦλοι καὶ ἀνδράποδα δὲν ἤθελον νὰ γένουσι κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Χάροπος. Ὅθεν, ἐπειδὴ ὁ πόλεμος τῶν Ῥωμαίων ἐκηρύχθη κατὰ τοῦ Περσέως, προέκριναν, νὰ

(α) Διόδ. Ἀποσπασματ. 528. Πολύβ. *excerpt. de vir. Lib.* κζ'.

λάβωσι τὸ μέρος τῶν Μακεδόνων κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Κεφάλου. Ἦσαν ὅμως διηρημένοι αἱ γνώμαι τῶν Ἡπειρωτῶν. Ἐπειδὴ ὅταν ὁ Περσεὺς ἦλθε νὰ ἀπαντήσῃ τὸν Ἰπατοῦ Ὀσίλιον, οἱ Μολοσσοὶ ἔκοψαν τὴν γέφυραν τοῦ Λώου ποταμοῦ, καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ περάσῃ, καὶ ἤναγκάσθη νὰ πολεμήτῃ πρῶτον μὲ αὐτούς. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἔγιναν ὑστερον.

δ. ιε'. Τότε δὲ ὁ στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων Μάρκος, πολιορκῶν τὴν Ἀμβρακίαν, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ κυριεύσῃ αὐτήν, ἐδοκίμαζε νὰ καταπέισῃ τοὺς Ἀμβρακιώτας ἵνα παραδοθοῦν, μὲ διαφόρους μεσιτείας· καὶ τέλος ἔφερε καὶ τὸν Ἀμύνανδρον βασιλέα τῶν Ἀθαμάνων, τὸν ἄκρον καὶ πιστότατον φίλον τῶν Ἀμβρακιωτῶν. Ἐπειδὴ ὁ Ἀμύνανδρος ἐδιώχθη πρότερον ἐκ τῆς Ἀθαμανίας ὑπὸ τῶν Μακεδόνων, καὶ κατέφυγεν εἰς τὴν Ἀμβρακίαν, ὅπου διέτριψεν ἱκανὸν καιρὸν ἕως οὗ ἀνέλαβε πάλιν τὴν βασιλείαν τῶν Ἀθαμάνων. Οὗτος λοιπὸν κατέπεισε τοὺς Ἀμβρακιώτας καὶ παρεδόθησαν, ἐν ᾧ οἱ πρέσβεις τῶν Ἀθηναίων καὶ Ῥοδίων, οἳ τινες εὐρέθησαν τότε ἐκεῖ, ἐδοκίμαζον νὰ συμβιβάσωσιν ἄλλως τὴν διαφοράν. Ἡ Ἀμβρακία ἦτον καθέδρα τοῦ Πύρ-

ρου, ὡς εἴρηται. Ὅθεν εἶχε πολλοὺς εὐπρεπεῖς
 καλλωπισμοὺς, ἀγαλμάτων, ζωγραφῶν, καὶ
 ἄλλων, τὰ ὅποια συνήθροισεν ἐκεῖ ἢ φιλοκαλία
 καὶ ἐλευθέριος μεγαλοδωρία τοῦ Πύρρου. Ταῦτα
 πάντα ἔπεμψεν εἰς τὴν Ῥώμην ὁ Μάρκος (α).
 Σ. ες. Ὅτε δὲ ἐνίκησαν τὸν Περσέα οἱ
 Ῥωμαῖοι, καὶ ἐκυρίευσαν τὴν Μακεδονίαν, ἔ-
 πεμψαν εἰς τὴν Μακεδονίαν πρέσβεις ἅπαντες οἱ
 Ἕλληνες ἔπεμψαν καὶ οἱ Ἡπειρώται τὸν ῥη-
 θίντα Χάρυπα, καὶ τινα ἄλλου Νικίαν ὀνομαζό-
 μενον. Ἄλλοτε δὲ πάλιν ἐδιχοσασίασαν εἰς τὴν
 Φοινίκην, καὶ ἐδιώχθησαν τινες ὅθεν ἔπεμψαν
 πρέσβεις εἰς τὴν Ῥώμην ἀμφοτέρωθεν τὰ μέρη, καὶ
 συμβιδάσθη αὐτοὺς ἡ Σύγκλητος (β). Τέλος δὲ
 ἡ διχόνοια καὶ ἀσυμφωνία κατετάραττε τὰ ἐν-
 τόθια τῆς Ἡπείρου, καὶ πάσης τῆς Ἑλλάδος
 τότε. Πανταχοῦ οἱ κατάσκοποι τῶν Ῥωμαίων δὲν
 ἔλειπον. Πανταχοῦ οἱ προδόται τῆς πατρίδος ἐ-
 θριάμβευον διὰ τὸ ἴδιον ὄφελος, οἱ δὲ πιστοὶ πο-
 λῖται ἐφονεύοντο καὶ κατετρέχοντο ὡς κακοῦργοι.
 Πάντες εἰ ἀλιτήριοι, οἱ πανοῦργοι καὶ πονηροὶ

(α) Πολύβ. Περσ. κζ. κη.

(β) Πολύβ. αὐτόθ. ιδ. ρκζ.

ἐκολάκευον τοὺς Ῥωμαίους, ἐλπίζοντες νὰ γίνωσι καὶ αὐτοὶ τύραννοι ἐπὶ τὴν ὑπεράσπισιν ἐκείνων. Τοιοῦτος ἦτον καὶ ὁ ῥηθεὶς Χάρωψ, ὅς τις ἔγινεν αἰτία, νὰ συμμαχήσωσιν οἱ Ἡπειρῶται μὲ τὸν Περσέα τότε, ἐν ᾧ αὐτοὶ ἤθελον πρότερον οὐδετερότητα· ἢ τοῦλάχιστον, νὰ μὴ πικρᾶνῶσι τοὺς Ῥωμαίους εἰς ἐκείνας τὰς κρίσεις περιστάσεις.

§. ιζ. Ἀφ' οὗ ἐνίκησεν ὁ Παῦλος Αἰμίλιος τὸν Περσέα, τὸ 168 ἔτος πρὸ Χριστοῦ, καὶ κατετάραξε τὴν Ἑλλάδα καὶ Ἀσίαν, ἡ Ἡπειρος ἦτον εἰς διχουσίας πάλιν καὶ ταραχάς· καί τινες πόλεις περιέμενον μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας τοὺς Ῥωμαίους, ἄλλαι δὲ πάλιν παρεσκευάζοντο εἰς ἀντίστασιν καὶ πολιορκίαν. Ὄθεν διωρίσθη ὁ Ἀνίκιος στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων, νὰ ὑποτάξῃ τὴν Ἰλλυρίαν, ἔπειτα καὶ τὴν Ἡπειρον. Καὶ οὕτως ἐκ τῆς Ἰλλυρίας κατέβη εἰς τὴν Ἡπειρον τὸ 167 ἔτος, ὅπου ὑπεδέχθη αὐτὸν φιλοφρόνως πρῶτον ἡ Φανωτὴ, ἔπειτα καὶ ἄλλαι πολλαὶ πόλεις. Ἐκεῖθεν δὲ εἰσέβαλεν εἰς τὴν Μολοσσίδα, ὅπου ἠτοιμάζοντο εἰς ἀντίστασιν τέσσαρες πόλεις· ἡ Πασσαρῶν, Τεκνίων, ἡ Τέκμων, Φυλάκη καὶ τὸ Ὠρειον. Αἱ δὲ ἄλλαι παρεδόθησαν. Πρῶτον ἐστρά-

τευσειν εἰς τὴν Πασσαρῶνα, ὅπου ἦσαν δύο
 δημαγωγοὶ ἐπίσημοι καὶ ἔχθιστοι τῶν Ῥωμαίων,
 ὁ Ἀντίουος καὶ Θεόδοτος. Οὗτοι διήγειραν τοὺς
 Μολοσσοὺς κατὰ τῶν Ῥωμαίων, δημηγοροῦντες
 καὶ λέγοντες, ὅτι εἶναι ἐνδοξότερον νὰ ἐνταφια-
 σθῶσιν ὅλοι εἰς τὰ εἱρεῖπια τῆς πόλεως αὐτῶν,
 παρά νὰ παραδοθῶσιν αἰχμάλωτοι εἰς τοὺς Ῥω-
 μαίους. Νέος δὲ τις εὐγενῆς καὶ ἐπίσημος, Θεό-
 δοτος καὶ ἐκεῖνος ὀνομαζόμενος, ἠναυτιώθη,
 λέγων, ὅτι εἶναι μεγάλη μωρία νὰ θελήσω-
 μεν νὰ ἀντισταθῶμεν ἡμεῖς μόνοι εἰς τοὺς Ῥω-
 μαίους, οἱ ὅποιοι ἐκυρίευσαν ὅλον τὸν κόσμον.
 Ὅτι πάθῃ ὁ κόσμος ὅλος, τοῦτο θέλομεν πά-
 θῃ καὶ ἡμεῖς. Εἶναι μὲν καλὸν νὰ ἀποθάνῃ τις,
 ἵνα σώσῃ τὴν πατρίδα αὐτοῦ. Ἡμεῖς ὅμως τώ-
 ρα θέλομεν ἀποθάνῃ, ἵνα ἀφανίσωμεν ἐκ θεμε-
 λίων τὴν πατρίδα καὶ τοὺς πολίτας. Ὅθεν μετε-
 βλήθησαν οἱ πολῖται, καὶ δὲν ἤθελον νὰ κλείσω-
 σι τὰς πύλας. Ὁ δὲ Ἀντίουος καὶ Θεόδοτος,
 βλέποντες τὴν μεταβολὴν ταύτην, ὥρμησαν μὲ
 τοὺς ὀπαδοὺς αὐτῶν στρατιώτας, εἰς τὸ στρατό-
 πεδον τῶν Ῥωμαίων, μὲ τὰ ξίφη εἰς τὰς χεῖρας,
 καὶ ἀπέθανον μαχόμενοι. Καὶ οὕτω παρεδόθη ἡ
 πόλις.

§. ιη'. Ἐκεῖθεν δὲ ἦλθεν ὁ Ἀνίκιος εἰς τὴν Τέκμωνα, ὅπου ἦτον πρῶτος ὁ ῥηθεὶς Κέφαλος. Ἐξῆλθε καὶ οὗτος ὡς καὶ οἱ ἄλλοι δύο, κατὰ τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἀπέθανε μαχόμενος. Καὶ οὕτως ἐκυριεύθη καὶ αὕτη ἡ πόλις. Αἱ δὲ ἄλλαι δύο ἡ Φυλάκη καὶ τὸ Ὠρειον ὑπέφερον ὀλίγον τὴν πολιωρκίαν, ἔπειτα παρεδόθησαν. Τούτους τοὺς τρεῖς Ἡρωας, τὸν Ἀντίου, Θεόδοτον καὶ Κέφαλον, ἐπαινεῖ πολὺ ὁ Πολύβιος (α), ἐπειδὴ δὲν ἐφιλοψύχησαν νὰ παραδοθοῦν εἰς τοὺς Ῥωμαίους, ἵνα πάθωσι, ὅσα ἔπαθον καὶ ἄλλοι, βασιλεῖς μάλιστα, οἵτινες παρεδόθησαν εἰς αὐτοὺς, ἐλπίζοντες νὰ σώσωσι καὶ τὴν ζωὴν αὐτῶν, ἀλλ' ἀπέθανον ὡς Ἡρωες θάνατον ἔνδοξον, ἵνα μὴ κατασχύνωσι τὸ πρότερον ἀξίωμα αὐτῶν. Οὕτω λοιπὸν ἐκυριεύθη ἅπασα ἡ Ἡπειρος, καὶ ὁ Ἀνίκιος διεμοίρασε τὸ κράτευμα αὐτοῦ εἰς τὰς πόλεις, ἵνα παραχειμάσῃ ἐκεῖ. Αὐτὸς δὲ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Σκόδραν τῆς Ἰλλυρίας, ὅπου ἤρχοντο τότε αἱ προσαγαὶ τῆς Ῥώμης, καὶ οἱ ἀπεσαλμμένοι, περὶ τῆς τύχης καὶ

(α) Αὐτόθ. Κη'. Τίτ. Λίβ. μ.σ'. 26. Ῥολλίν. Ῥωμ. Ἴς. Τόμ. η'. σελ. 176.

κατασάσειως τῆς Ἰλλυρίας. Ἐπειτα ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν Πασσαρῶνα, καὶ ἐχειμάζεν ἐκεῖ. Ὁ δὲ Παῦλος Αἰμίλιος περιῆλθεν ὅλην τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐλεηλάτει τὰς πόλεις ἐκείνας, αἱ ἑποῖαι συνεμάχησαν μετὸν Περσεία, καὶ τέλος ἦλθε καὶ εἰς τὴν Πασσαρῶνα.

§. 19. Πλησίον εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἐστρατοπέδευεν ὁ Ἀνίκιος. Ὄθεν πρῶτον ἔγραψε πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἔχει προσαγὴν τῆς Συγκλήτου, νὰ λεηλατήσῃ τὰς πόλεις τῆς Ἠπειροῦ, ἕσαι συνεμάχησαν μετὸν Περσεία, καὶ νὰ διαμοιράσῃ τὰ λάφυρα εἰς τὸ σράτευμα. Διὰ τοῦτο τὸν εἰδοποιεῖ, νὰ ἰξεύρῃ καὶ αὐτὸς τὴν αἰτίαν, καὶ νὰ προσέχῃ. Ἐπειτα ἔπεμψεν εἰς πᾶσαν πόλιν ἕνα ταξίαρχον, οἱ ὅποιοι ἔλεγον, κατὰ τὴν παραγγελίαν αὐτοῦ, ὅτι ἦλθον νὰ λάβωσι τὰς φρουράς ἐκ τῶν πόλεων, ἵνα μείνωσιν οἱ Ἠπειρώται ἐλεύθεροι, ὡς καὶ οἱ Μακεδόνες. Ἐν τούτοις δὲ παρήγειλε νὰ πέμψωσι πρὸς αὐτὸν οἱ Ἠπειρώται ἀφ' ἐκάστης πόλεως δέκα πολίτας, τοὺς πρωτίστους καὶ ἐπισημοτάτους. Πρὸς τούτους δὲ εἶπεν, ὅτι θέλει νὰ ἰδῇ πόσον χρυσίου καὶ ἀργύριον εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἠπειρον, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ συνάξωσιν ὅλον τὸ χρυσίον καὶ ἀρ-